



La Vall

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Serra de Sant Lleïr
Emplaçament Al peu del torrent de la Vall, sota la BV-1221 i el castell de Mura.

Coordenades:

Latitud: 41.69225
Longitud: 2.00024
UTM Est (X): 416804
UTM Nord (Y): 4616091

Classificació

Número de fitxa 08139-40
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Tot i que l'estructura està en bon estat, els interiors no.
Protecció Legal
Observacions protecció: NNSS, 1990. Pla especial Parc, 1997.
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Rambla Catalunya, 126. 08029 BARCELONA
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dc., 14/02/2007 - 01:00

Descripció

Masia que ha anat creixent de forma linial al llarg de la vall del torrent. La masia antiga era de planta baixa, pis i golfes, i actualment es troba al centre del conjunt, ja que en el present segle es va transformar en casa d'estiueig, fent diferents reformes i afegint cossos davant la façana de migdia que van ocultar la façana antiga. Es poden distingir diferents etapes constructives en el conjunt, ja que a la banda de tramuntana els coberts que actualment s'utilitzen com a corrals podrien albergar la casa més antiga, de la que encara es poden veure parets de pedra grossa i tosca amb espitlleres. Més tard, aquesta casa s'ampliaria donant origen a un mas més gran que es va ampliar també al segle XVII. Sobre aquesta casa es va construir l'ampliació del segle XX, que va consistir en un cos afegit formant una L davant les façanes de migdia i ponent. La coberta de totes les construccions és de teula àrab, recolzada en ràfec de dues filades de teula; a la part moderna disposa d'alguna canalera de zinc amb gàrgola i penell amb un esquiroi i un gall. El pendent de la coberta és superior a l'usual en la zona i segurament es va augmentar quan es va fer la reforma de principis de segle XX. La casa i la façana estan formades per tres cossos disposats de forma esglaonada, de manera que l'angle que queda a la banda de llevant es tanca amb un mur a modus de baluard amb una porta principal d'accés que salva el desnivell amb una garonada semicircular i que disposa d'un portal d'arc de mig punt de dovelles llargues; a la clau hi ha en relleu la data de 1765 i una creu amb els extrems en flor de llis i flanquejada per dos arbres molt estilitzats. Sobre la porta hi ha teuladeta, ja que es tracta d'una porta en un mur. En el primer pis dels dos cossos afegits hi ha galeries amb arcades de maó de caire noucentista i a la planta baixa tres portes d'arc de maó. L'estructura interna conserva la de tres cruïlles perpendiculars a la façana que corresponen a la casa antiga, amb els afegits del segle XX davant. Així, la façana antiga de la casa es troba darrera d'aquesta. Conserva una gran porta d'arc de mig punt adovellada a la planta baixa i al centre, donant accés a la crugia central coberta amb volta de canó. A la crugia de ponent, també coberta amb volta de canó, hi havia el celler on encara es conserva un gran premsa amb cavall de fusta amb la data 18 gravada i una roda que movia el cargol. Suposadament a aquest celler donarien les boixes de les tines. Al pis hi ha dues portes amb data, la primera que dona a la crugia de llevant i que és la porta principal amb llinda gravada amb la data 1666 i les inicials JHS; la segona la trobem darrera d'aquesta, amb llinda que disposa d'una decoració en forma d'arc carpanel i la data 1664 amb una creu al centre. A l'interior es conserven finestres amb festejadors a la part antiga, una capella d'imatge a l'antiga sala, dues cuines (una més moderna i altra més antiga); cal assenyalar que les portes de la part més antiga tenen els brancals motllurats i que hi ha algunes portes que es van tapiar en la darrera reforma. La zona nova de la casa disposa de grans finestrals d'estil modernista amb vitralls. En la part de migdia i davant de la casa hi ha un jardí amb vegetació exuberant, una gran bassa circular amb tanca de baranes de ferro i pilars de pedres (còdols) amb una font disposada sota un plafó ceràmic de la Mare de Déu de Montserrat. Les edificacions que es troben a la banda de tramuntana són de diferents èpoques i es troben en mal estat. Correspondrien principalment a coberts i corrals. Probablement les tines de la casa es trobin en aquestes edificacions, però no s'han pogut veure degut al mal estat del conjunt.

Observacions:

Es troba dins la zona del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Per arribar s'agafa un camí a la dreta en el P.Q.19,100 de la carretera BV-1221 de Terrassa a Talamanca. Està a uns 1.000 m. La casa disposava d'arxiu.

Història

La casa està documentada des del 1189, quan Bernat de Muredine desinfeuda un alou a la Vall de Mura a favor de l'abat de Sant Llorenç (AM). Des d'aquest moment el mas estava sota el domini del monestir, retent homenatge els seus ocupants al monestir. El 1238, Ponç Pere de Banyeres fa lloació a l'abat del monestir de Sant Llorenç, pel mas de la vall del terme de Sant Martí de Muredine (Butlletí del Club Pirinenc de Terrassa. Set-oct de 1925. Salvador Cardús p. 171-173), (AM). A principis del segle XIV Guillem de

Rauriga establí a Pere Vall, en el mas de la Vall. Poc després, també al segle XIV, un altre document fa referència al mas de Vall Jussana i al de Vall Subirana (Ballbé, 1997). El 1430 es fa una reducció de cens dels dos masos, feta per fra Gaspar Ràfecs, monjo i sagristà del monestir de Sant Llorenç del Munt a Jaume Savall (AM, espèculo de Sant Llorenç). En la consuetud de Mura de 1592 (APM) consta que vivien al mas 9 persones. Un document inèdit de 1612 dóna a conèixer els límits de l'heretat del mas de la Vall (Ballbé, 1997). El 1651 el tenien arrendat junt el mas Xammar, essent el propietari el senyor Joan Roig Castellví de Montblanc. El 1925 Francesca Torra i Salallasera, vídua de Josep Vall i Torra, va vendre l'heretat anomenada Manso Vall a Amadeu Torrens i Astals. El 1935 l'antiga casa de pagès va ser transformada en una mansió moderna d'estiueig. Degut a aquesta transformació de principis del segle XX, així com a les diferents reformes que es farien al llarg del temps, a la casa pràcticament no conserven elements que deixin veure la seva antiguitat. Tan sols la inscripció de la porta resta com a element que ens informa d'una època, tot i que la datació és probable, ja que només disposa de tres números 765.

Bibliografia

BALLBÈ, M.: Aportació històrica de Mura. Les cases de pagès. Mura. 1997. FERRANDO I ROIG, A . (1983). El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Història i arqueologia vistes per un excursionista. Unió Excursionista de Sabadell.

